

ОБЩЕСТВЕНИ НАГЛАСИ

ЮНИ 2016

ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

Реализация на изследването	Алфа Рисърч
Период на провеждане	8 юни – 14 юни 2016г.
Представителност	За пълнолетното население на страната
Обем на извадката	1023 ефективни интервюта
Метод на формиране на извадката	Стратифицирана извадка по тип населено място с квота въз основа на признаците възраст, пол, образование
Метод на набиране на информацията	Пряко стандартизирано интервю по домовете на интервюираните лица

ОБЩЕСТВЕНИ НАГЛАСИ

Регулярното тримесечно независимо проучване на агенция Алфа Рисърч, проведено между 8 и 14 юни 2016г., очертава следните основни тенденции в общественото мнение за периода април – юни:

- Продължаваща криза на доверието към основните държавни институции. В политически план тя разширява хранителната среда за популистки послания, насочени срещу представителната демокрация, а в ежедневието, при конфликтни ситуации, мотивира хората *а priori* да пренебрегват както позициите, така и усилията на институциите за решаване на даден проблем.
- Висок интерес към президентските избори – около 59% възнамеряват да участват в тях. Липсата на официални кандидати обаче едва три месеца преди тяхното провеждане, руши образа на независимост и самостоятелност на тази институция, както и нейната тежест при действия в кризисни ситуации.
- Позитивни оценки за действията на правителството по диверсификация източниците на газ, усвояването на еврофондовете, инфраструктурните проекти и борбата с контрабандата. Те обаче са съпроводени от ръст в критичните оценки за коалиционните взаимоотношения сред симпатизантите на РБ, ПФ, АБВ, а макар и по-слабо – сред тези на ГЕРБ. Така, за първи път спадът в рейтинга на правителството идва не „отвън“, от недоволни социални групи, а „отвътре“ и се дължи на изцяло политически фактори.

ОБЩЕСТВЕНИ НАГЛАСИ

- Б.Борисов запазва позицията си на най-одобряван партиен лидер, а премиерският му рейтинг (32%) е близък до този в края на двегодишния период от първото му правителство. Неочаквано силно, предвид електоралния потенциал на социалистите, стартира новият лидер на БСП – К.Нинова (18%). С позициите си по вота на българите в чужбина, лидерите на ПФ поляризират силно общественото мнение, а тези на РБ остават с ниска подкрепа.
- След месеци застой, електоралната картина проявява макар и малки признаци на промени. ГЕРБ продължава да е първа политическа сила, но БСП бележи лек ръст, както и националистическите формации. РБ започва да губи енергията от участието си във властта и се отмества леко надолу. ДПС е под обичайните си нива за социологически проучвания, но още не е ясно дали избирателите просто се въздържат от изразяване на позиции, или част от тях се преориентират към новата партия ДОСТ.
- Макар и да е още много рано за каквито и да било политически прогнози във връзка с президентските избори, особено при отсъствието на кандидати, може да се твърди, че ако всяка партия издигне свой кандидат, резултатите ще са близки до вота за парламент. При наличието на различни обединения обаче и евентуално въвличане на референдумите като фактор в президентската битка, може да се очаква и разбъркване на картите.

Доверие в правителството и министрите

ДОВЕРИЕ В ПРАВИТЕЛСТВОТО И МИНИСТРИТЕ

За периода март – юни, правителството губи 2% от рейтинга си (от 20% на 18%), а недоверието нараства от 46% до 48%. Това, макар и малко разместване, е резултат от два паралелни по-дълбоки процеса.

От една страна, кабинетът получава подкрепа за редица конкретни политики и действия като – развитието на инфраструктурата, усвояването на еврофондовете, предприетите стъпки за диверсифициране източниците на газ и собствените сондажи в Черно море, справянето с бежанската криза, борбата с контрабандата, по-активно развитие на доболничната помощ чрез увеличаване на направленията за преглед при специалист.

Същевременно, правителството фокусира нарастващата критика и неудовлетвореност от изострянето на коалиционните взаимоотношения във връзка със съдебната реформа, изборното законодателство и редица други законопроекти. Високи и нереализирани остават очакванията за провеждането на реални промени, които да гарантират справедливо правосъдие за всички, а начинът, по който беше въведено задължително гласуване и ограничен броят на секциите в чужбина предизвиква откровено недоволство. В най-голяма степен критични към коалиционните взаимоотношения са симпатизантите на АБВ, РБ и ПФ. Този процес обаче започва да обхваща и привържениците на ГЕРБ, чиято критичност към начина, по който се споделя отговорността в кабинета също нараства. Така, за първи път спадът в подкрепата за кабинета идва „отвътре“ и е резултат от чисто политически оценки и очаквания. Доказателство за това, че недоволството е по-скоро „натиск“ от страна на избирателите за по-голямо влияние на техните политически сили е и фактът, че 58% от хората са на мнение, че най-добрият вариант за страната е пълен мандат на правителството, а едва 17% са за бързи предсрочни избори.

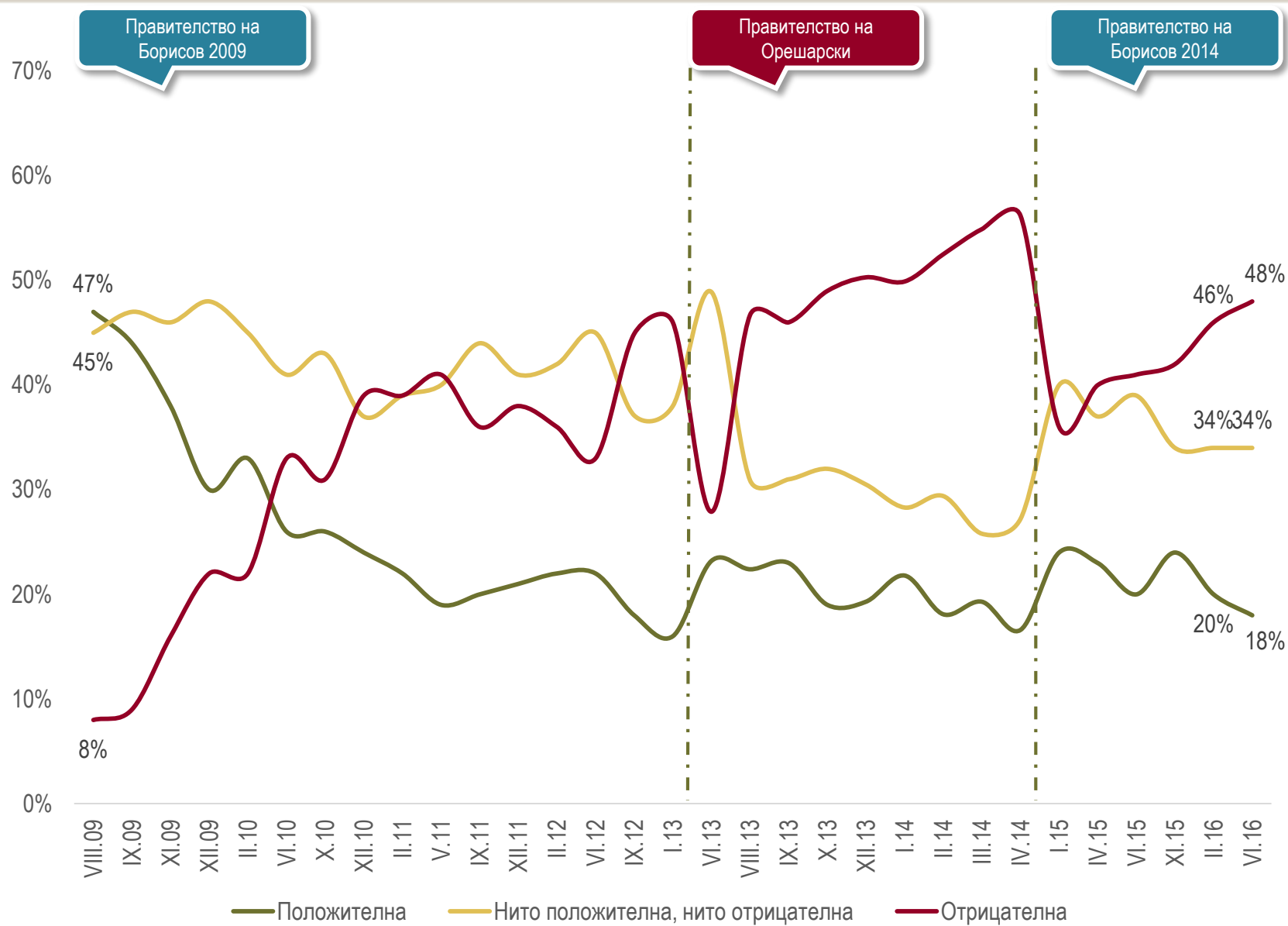
ДОВЕРИЕ В ПРАВИТЕЛСТВОТО И МИНИСТРИТЕ

Конкретни реализирани проекти, предимно в сферата на инфраструктурата, усвояване на еврофондовете и реакция по кризата с бежанците, позволяват на премиера и отделни министри да запазят обществено доверие. Министър-председателят Б. Борисов продължава да се ползва с подкрепата на 32% от избирателите и е единственият лидер на партия, който успява да удържи подобни позиции при второ правителство, в сложна парламентарна конфигурация.

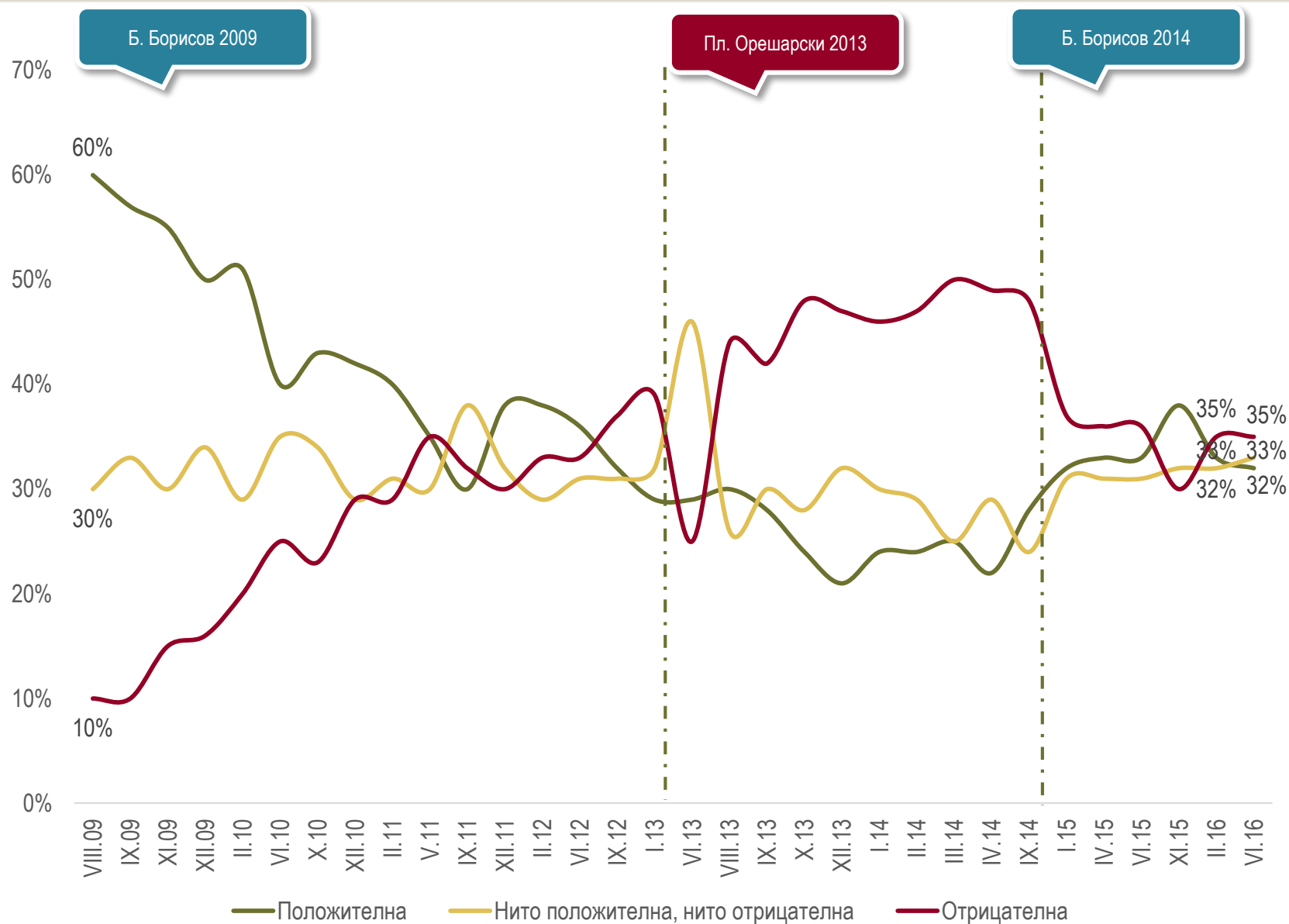
Оценката за дейността на министрите откроява като най-успешни регионалния министър Лиляна Павлова и министърът по еврофондовете Томислав Дончев.

- Регионалният министър Павлова запазва първото си място по одобрение, но трупата и негативи заради увеличената цена на винетките и качеството на някои строежи, поради което отстъпва лидерската позиция на Т. Дончев в общата йерархия.
- Позитивен тренд регистрират също министрите Вежди Рашидов, Красен Кралев, Ивелина Василева и Даниел Митов, които по-слабо, но устойчиво се ползват с положителен баланс в оценките.
- Специфична група оформят няколко министри с тежки ресори, натоварени със силни очаквания, разнопосочни интереси и респективно, акумулиращи по-високо обществено недоволство. Сред тези членове на кабинета са финансовият Владислав Горанов, здравният Петър Москов, вътрешният Румяна Бъчварова, икономическия Божидар Лукарски, образователният Меглена Кунева.
- Останалите около 10-на министри също се ползват с преобладаващо отрицателни оценки, но поради по-слабата им разпознаваемост или специфичност на ресорите, те не привличат силно общественото внимание.

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРАВИТЕЛСТВОТО

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛЯ

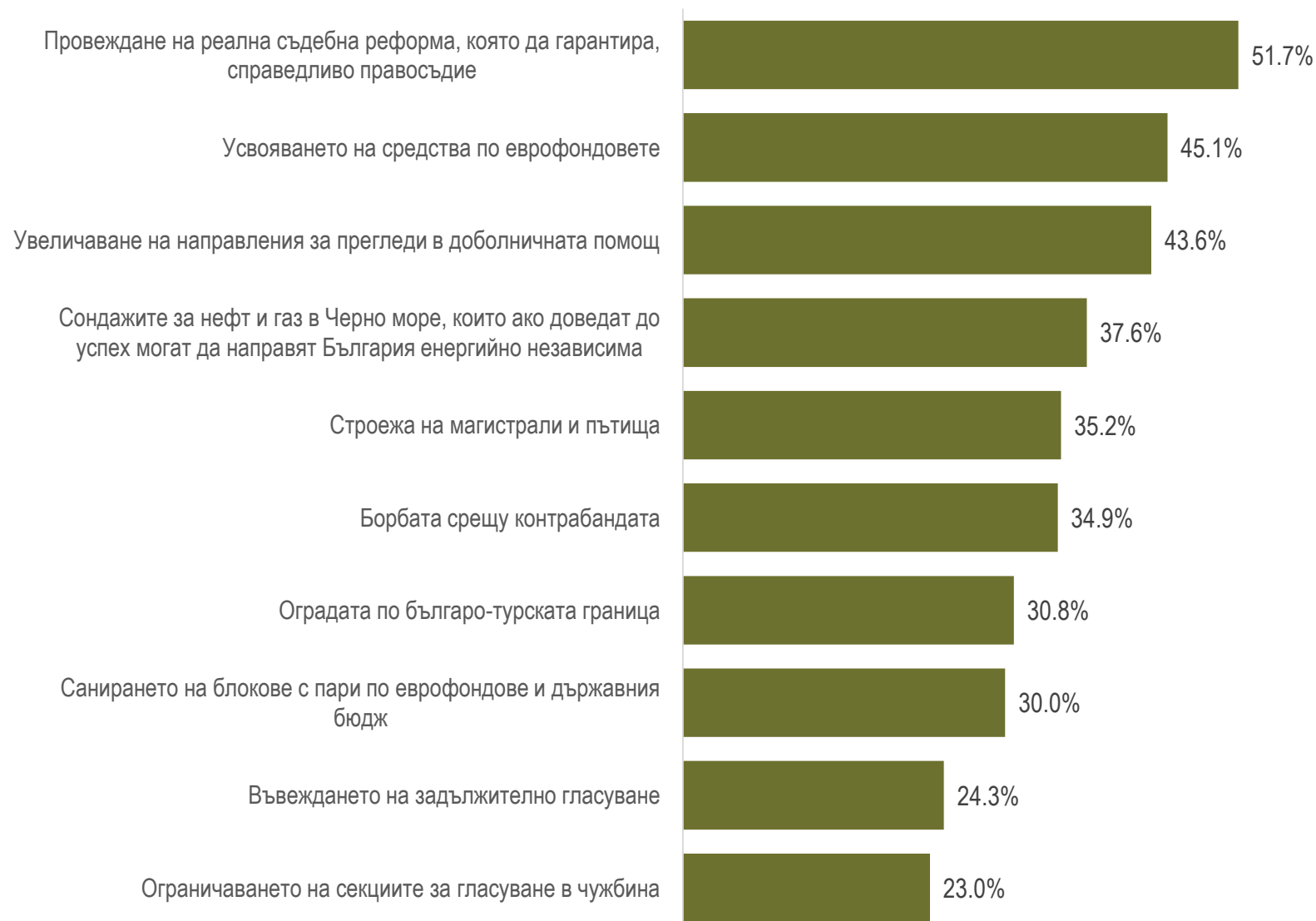
ИНДЕКС ЗА ДЕЙНОСТТА НА МИНИСТРИТЕ

Томислав Дончев	(21.1)	4.5%	25.6%
Лиляна Павлова	(20.3)	9.2%	29.5%
Вежди Рашидов	(7.5)	9.9%	17.4%
Красен Кралев	(6.5)	4.2%	10.7%
Ивелина Василева	(3.4)	5.0%	8.4%
Даниел Митов	(2.5)	5.5%	8.0%
Десислава Танева	(0.8)	6.6%	7.4%
Ивайло Московски	(-1.4)	8.1%	6.7%
Николай Ненчев	(-3.9)	9.4%	5.5%
Николина Ангелкова	(-4.3)	8.6%	4.3%
Зорница Русинова	(-4.5)	8.2%	3.7%
Теменужка Петкова	(-8.8)	12.0%	3.2%
Екатерина Захариева	(-10.6)	14.0%	3.4%
Владислав Горанов	(-10.8)	14.8%	4.0%
Петър Москов	(-11.4)	22.1%	10.7%
Божидар Лукарски	(-15.3)	18.8%	3.5%
Румяна Бъчварова	(-16.7)	22.2%	5.5%
Меглена Кунева	(-19.5)	26.0%	6.5%

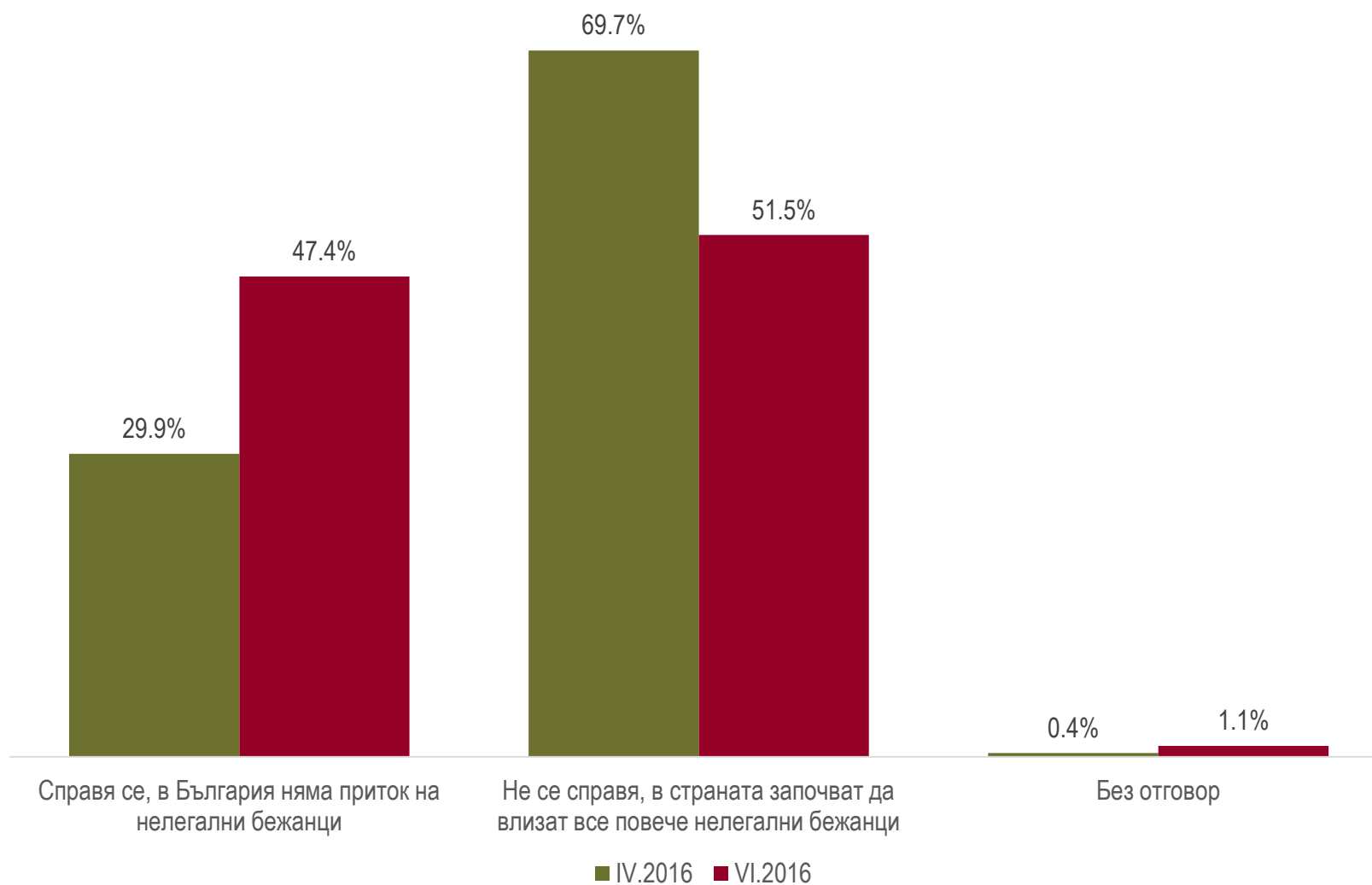
■ Неуспешни ■ Успешни

* Индексът за дейността на министрите се получава като разлика между дела на хората, които са ги определили като успешни и неуспешни.

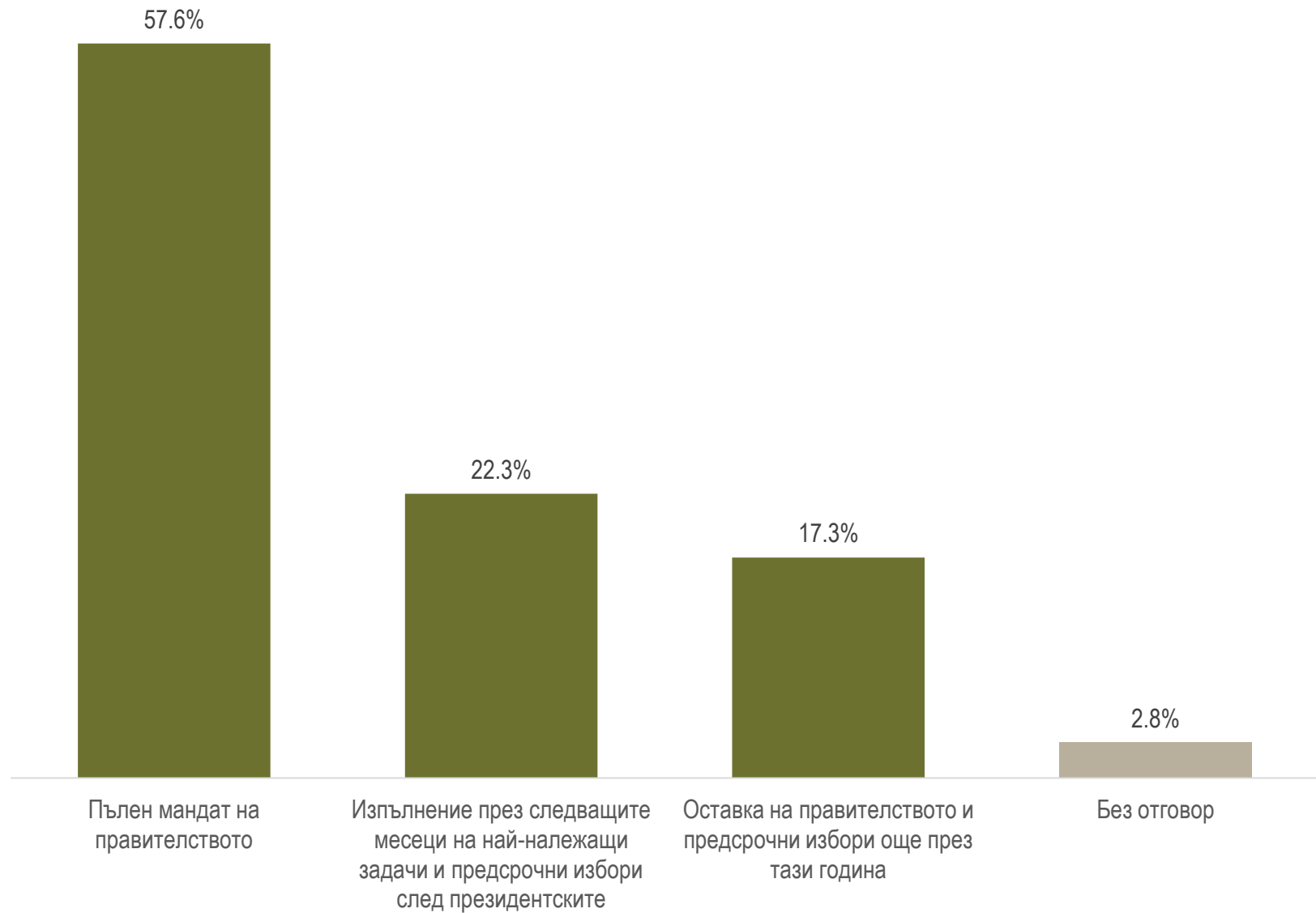
ОЦЕНКА ЗА ВАЖНОСТТА НА ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

СПОРЕД ВАС СПРАВЯ ЛИ СЕ БЪЛГАРИЯ ИЛИ НЕ С БЕЖАНСКАТА КРИЗА?

КОЙ ОТ СЛЕДНИТЕ ВАРИАНТИ ЗА УПРАВЛЕНИЕТО НА СТРАНАТА ПОДКРЕПЯТЕ В НАЙ-ГОЛЯМА СТЕПЕН?

Доверие в институциите

ДОВЕРИЕ В ИНСТИТУЦИИТЕ

И през периода март – юни продължава кризата в отношението към всички основни институции в държавата. Доверието в тях е на толкова ниски нива, че от социологико-статистически факт заплашва да се превърне във фактор за институционална неефективност.

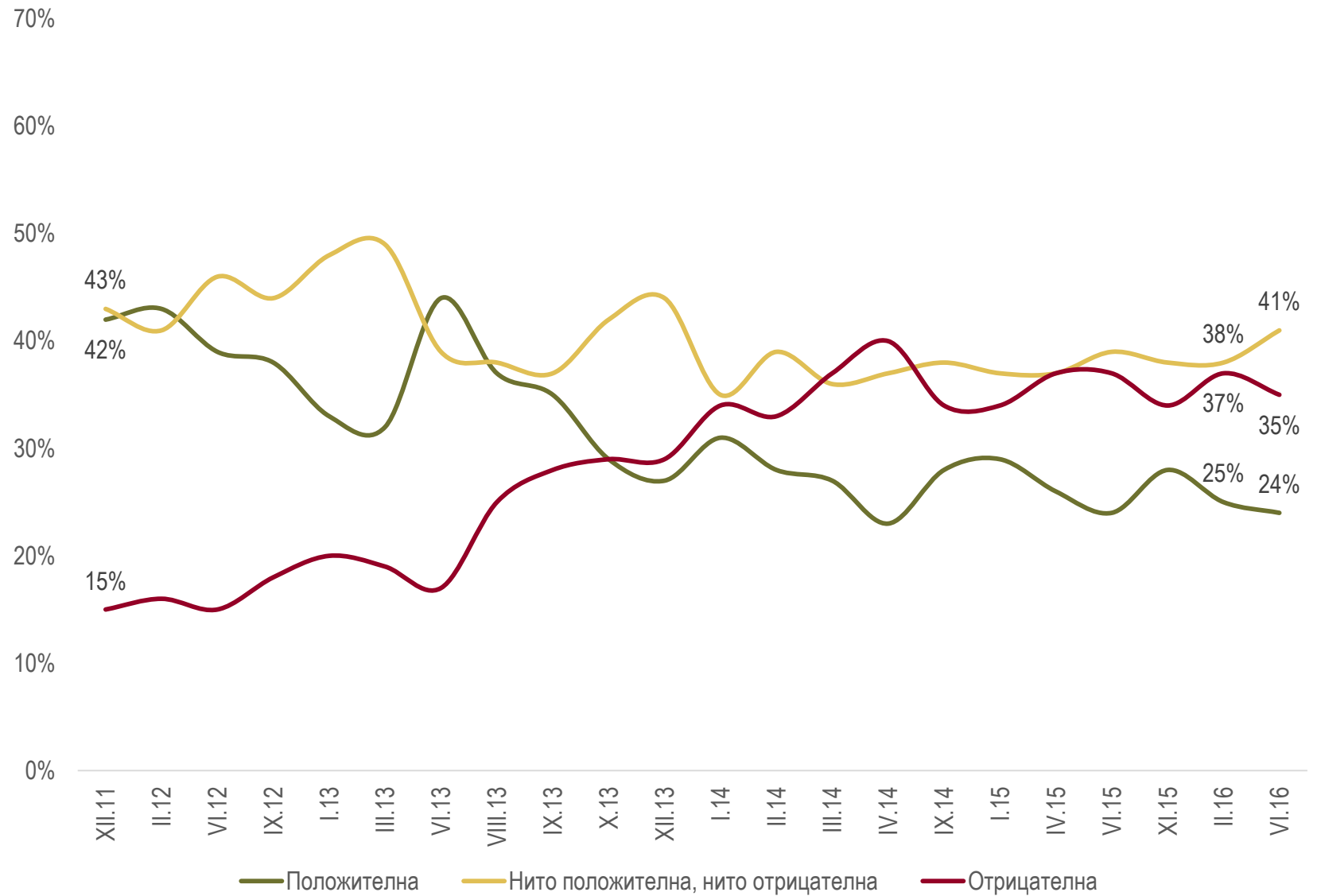
Отказът на президента Плевнелиев от втори мандат не е променил цялостните нагласи към него. Всеки четвърти оценява мандата му като по-скоро успешен и той запазва доверие от около 24% срещу 35% недоверие. Относително най-позитивно към него са настроени избирателите на ГЕРБ.

Парламентът продължава да губи обществено доверие: то спада до своеобразно дъно от 7.5% срещу 59% недоверие. Девалвира не само образът, но и самата функция на народния представител, което от своя страна създава благоприятна среда за разпространение на всевъзможни популистски тези. Макар и по-слабо, от негативната тенденция страда и председателят на НС Цеца Цачева (14% положителни срещу 45% отрицателни оценки).

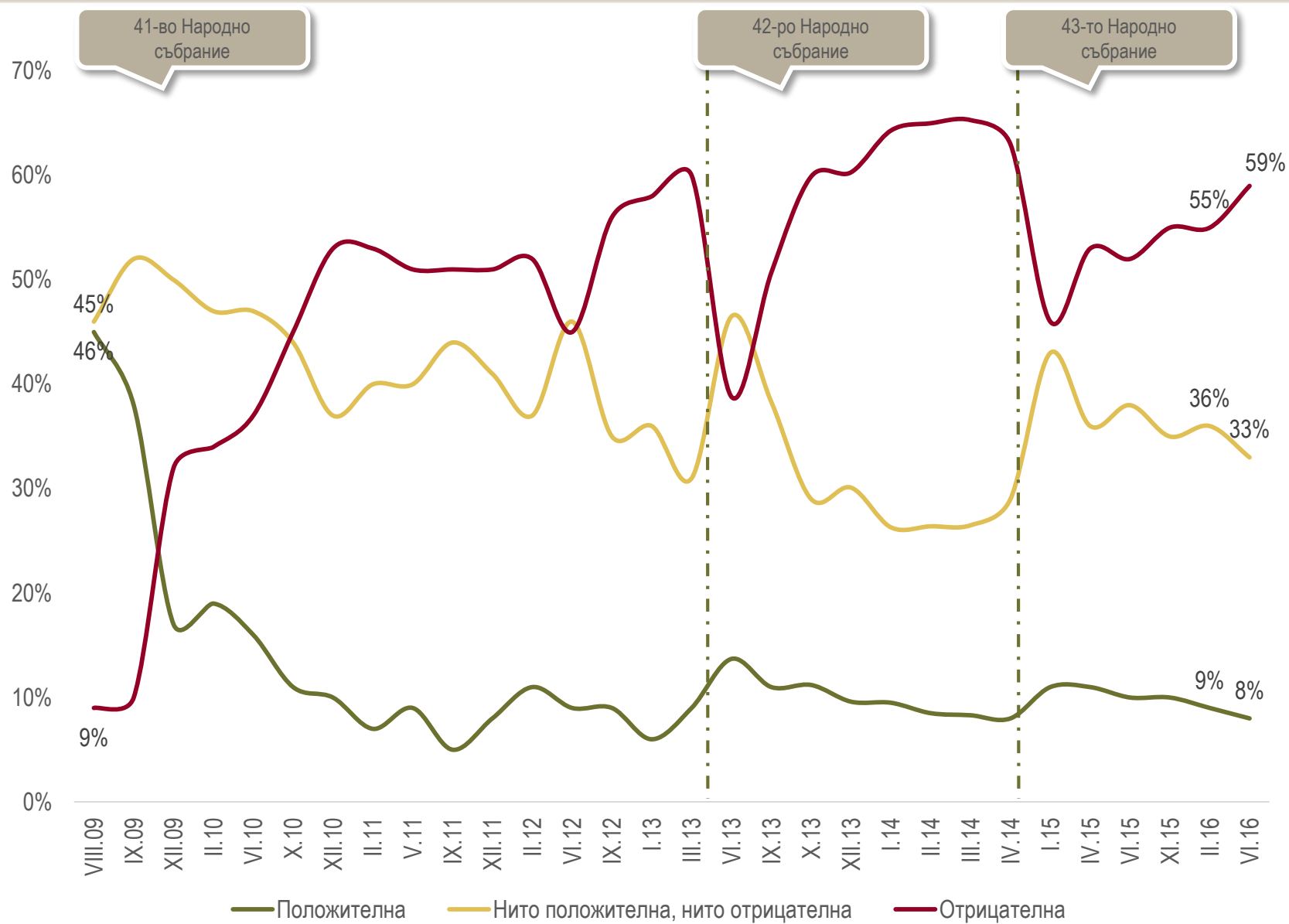
Доверието в главния прокурор С.Цацаров спада до 9% и е обвързано с доминиращото в обществото мнение, че правосъдната система не гарантира нито равнопоставеност, нито справедливост.

След лекия ръст в доверието към МВР, полицията и министър Р.Бъчварова, отбелязан през пролетта, стрелбата в Слънчев бряг връща нивата към предишните ниски стойности. Това движение в рейтинга показва за пореден път, че в условия на ниско доверие всеки, макар и изолиран инцидент, лесно може да заличи вече натрупани позитиви.

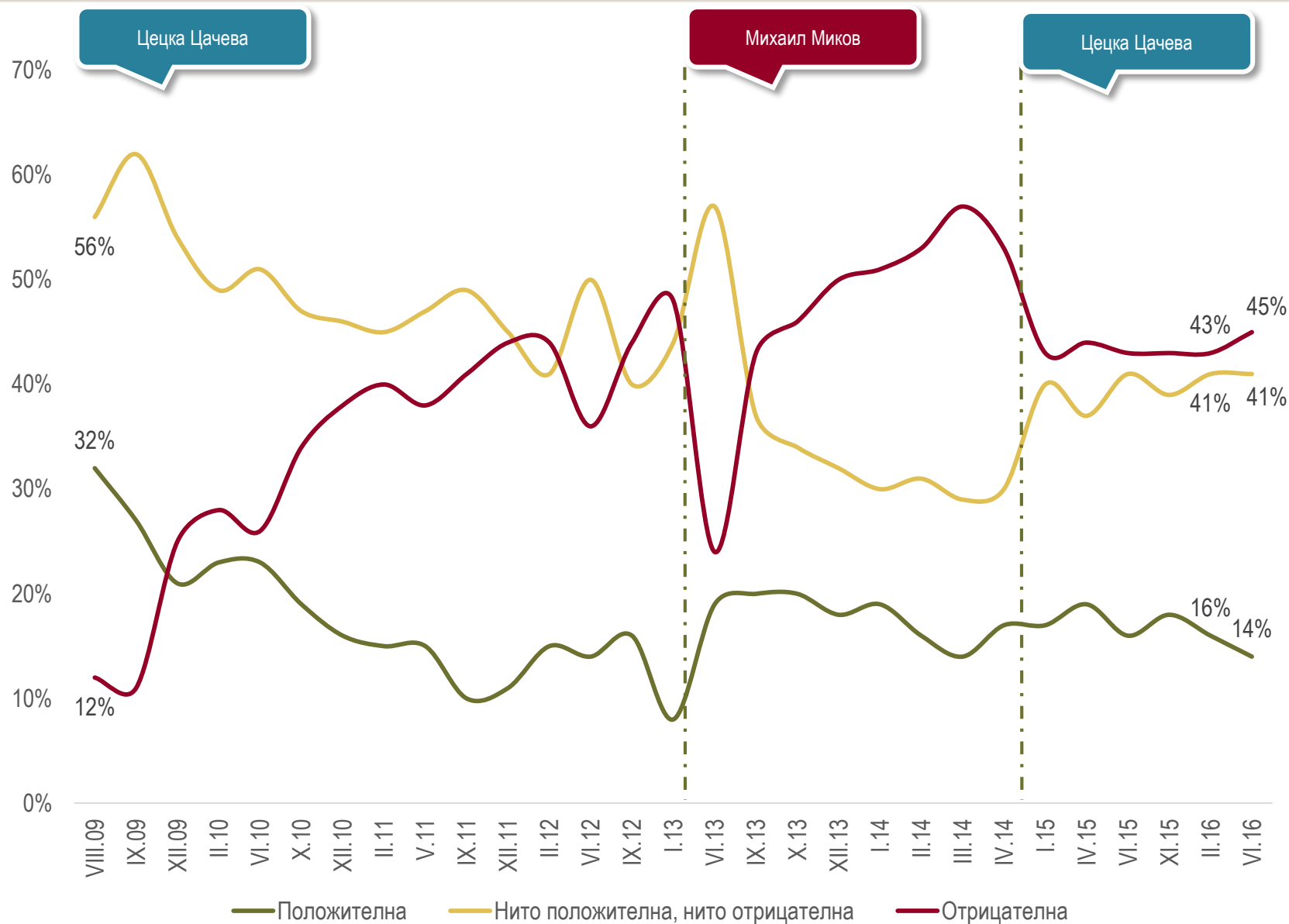
ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРЕЗИДЕНТА РОСЕН ПЛЕВНЕЛИЕВ

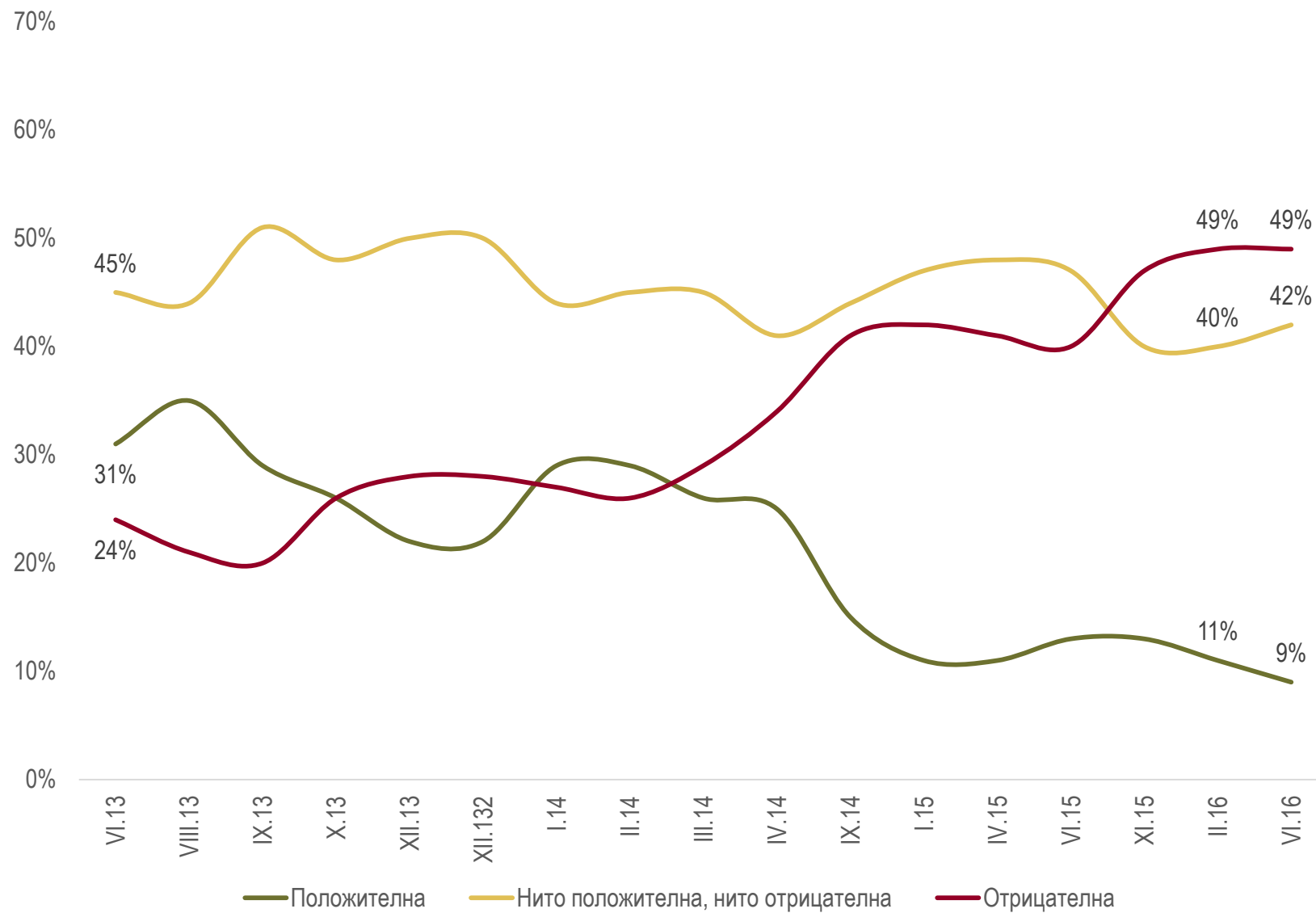
ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПАРЛАМЕНТА

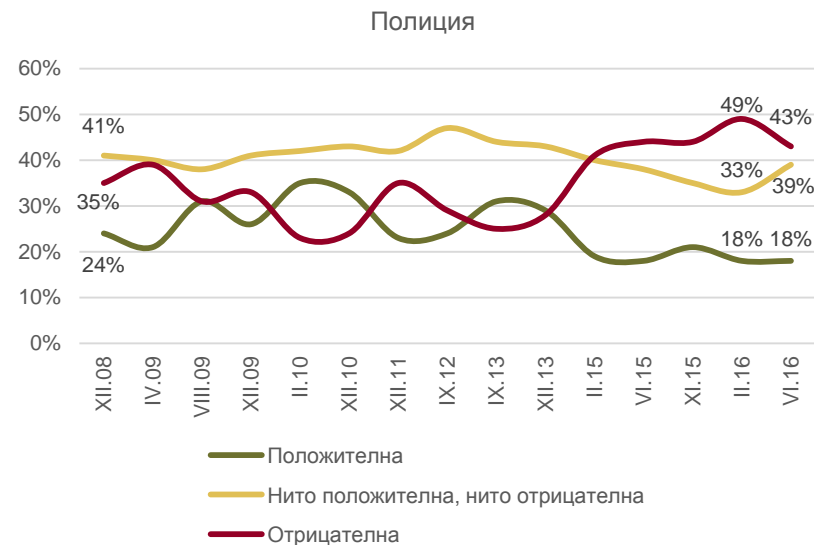
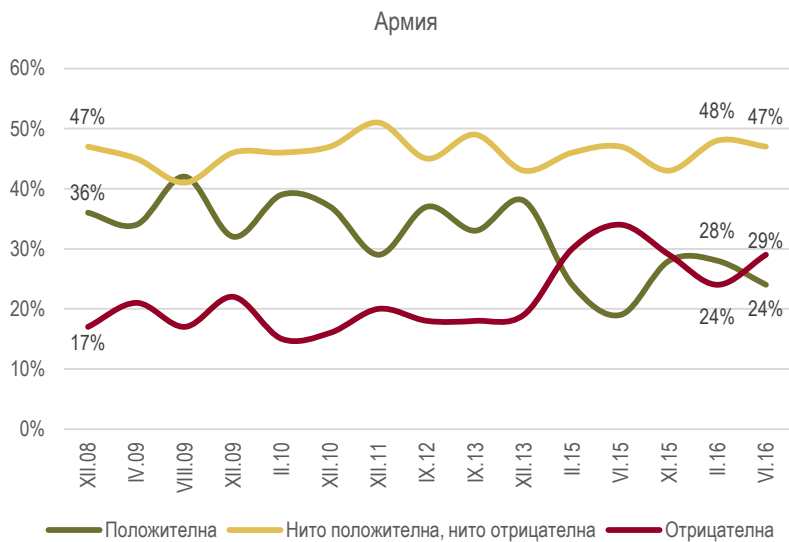
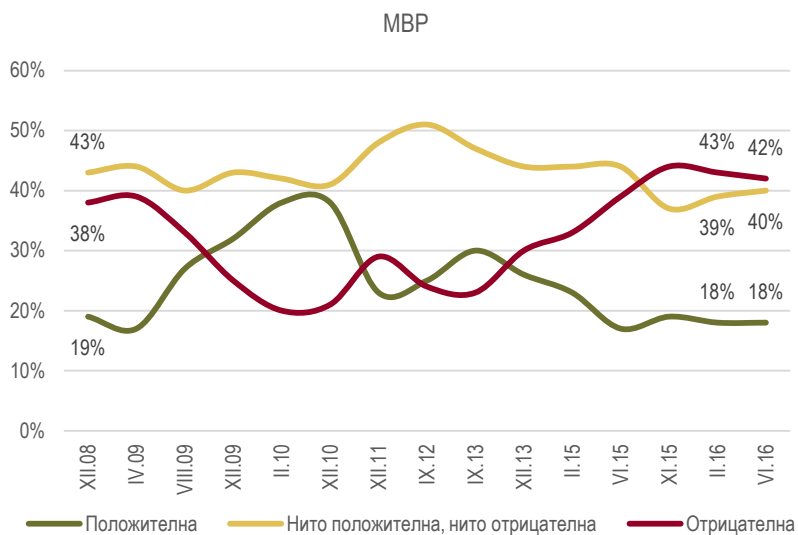
ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА ПАРЛАМЕНТА

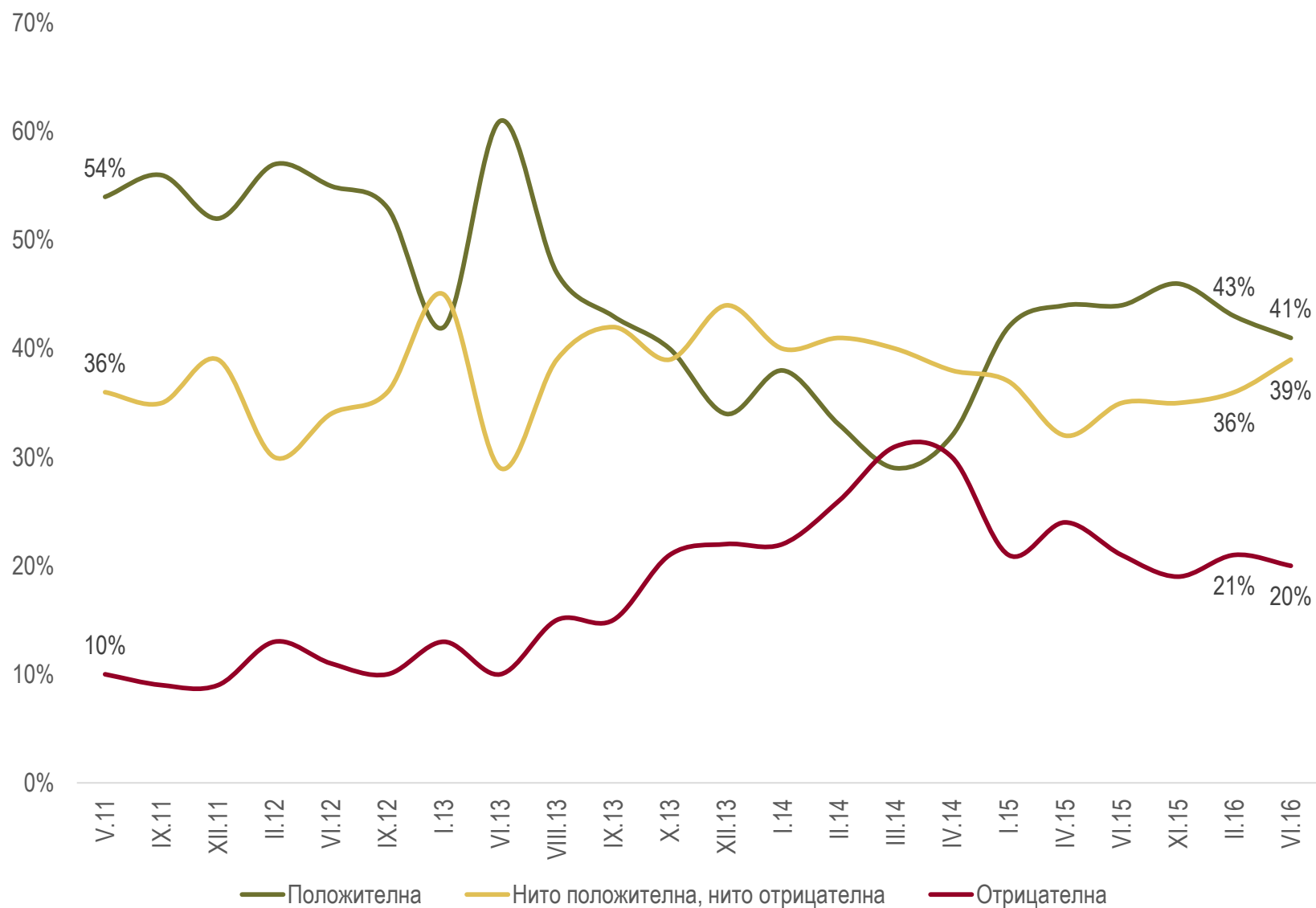
ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ГЛАВНИЯ ПРОКУРОР СОТИР ЦАЦАРОВ

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА МВР, АРМИЯ, ПОЛИЦИЯ

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕВРОКОМИСАР – КРИСТАЛИНА ГЕОРГИЕВА

Доверие в лидери и електорални нагласи

ДОВЕРИЕ В ПАРТИЙНИ ЛИДЕРИ И ЕЛЕКТОРАЛНИ НАГЛАСИ

Б.Борисов остава най-популярният и с най-устойчив рейтинг партиен лидер (32%). Доверието към него, както и подкрепата за конкретни правителствените политики, позволяват ГЕРБ да запази почти без промяна лидерската си позиция в електоралните предпочитания на избирателите (21.9%).

Сравнително силно стартира и новият председател на БСП Корнелия Нинова - 18% доверие, а на фона на мнозинството от останалите опозиционни лидери, и с относително ниско недоверие (42%). Промените в партийния връх мобилизират и част от разочарованите доскоро привърженици на социалистите, които за пръв път от предсрочните парламентарни избори през 2014г. бележат по-съществен ръст в подкрепата – от 10.4% до 12.8%.

В резултат от дебатите по Изборния кодекс Патриотичният фронт силно поляризира обществото. Нарастват цялостно негативните настроения към него, но лидерите успяват да сплотят феновете си и да подобрят личните си позиции (Кр. Каракачанов - 18% и Валери Симеонов – 13%). В резултат, коалицията им бележи лек ръст. Готовност да гласуват за тях в началото на юни изразяват 4.9%, като това на практика изравнява позициите на Патриотичния фронт с тези на Реформаторския блок.

Първи признаци за негативен развой е налице при РБ. Вътрешните противоречия в него, липсата на политическа инициатива и на единни позиции по актуални въпроси, ерозират електоралния му ресурс. Марката „Реформаторски блок“ не е достатъчна да задържи избирателите и за три месеца той губи около процент от тях. Към момента може да разчита на 5% подкрепа. Аналогично, всички лидери на РБ са с ниско доверие, което също не позволява на блока да получи по-силен гласък: М. Кунева с 10%, Р. Кънев – 9%, Н. Ненчев – 8%, Б. Лукарски – 6%.

ДОВЕРИЕ В ПАРТИЙНИ ЛИДЕРИ И ЕЛЕКТОРАЛНИ НАГЛАСИ

Г.Първанов (20%) и Т.Дончева (21%) от месеци запазват относително високо доверие, което би им помогнало за добро мажоритарно представяне, но за момента не прераства в по-силна партийна електорална подкрепа. Потенциалният вот за АБВ остава в рамките на 3.5%, а за Движение 21 се увеличава леко до 2.6%.

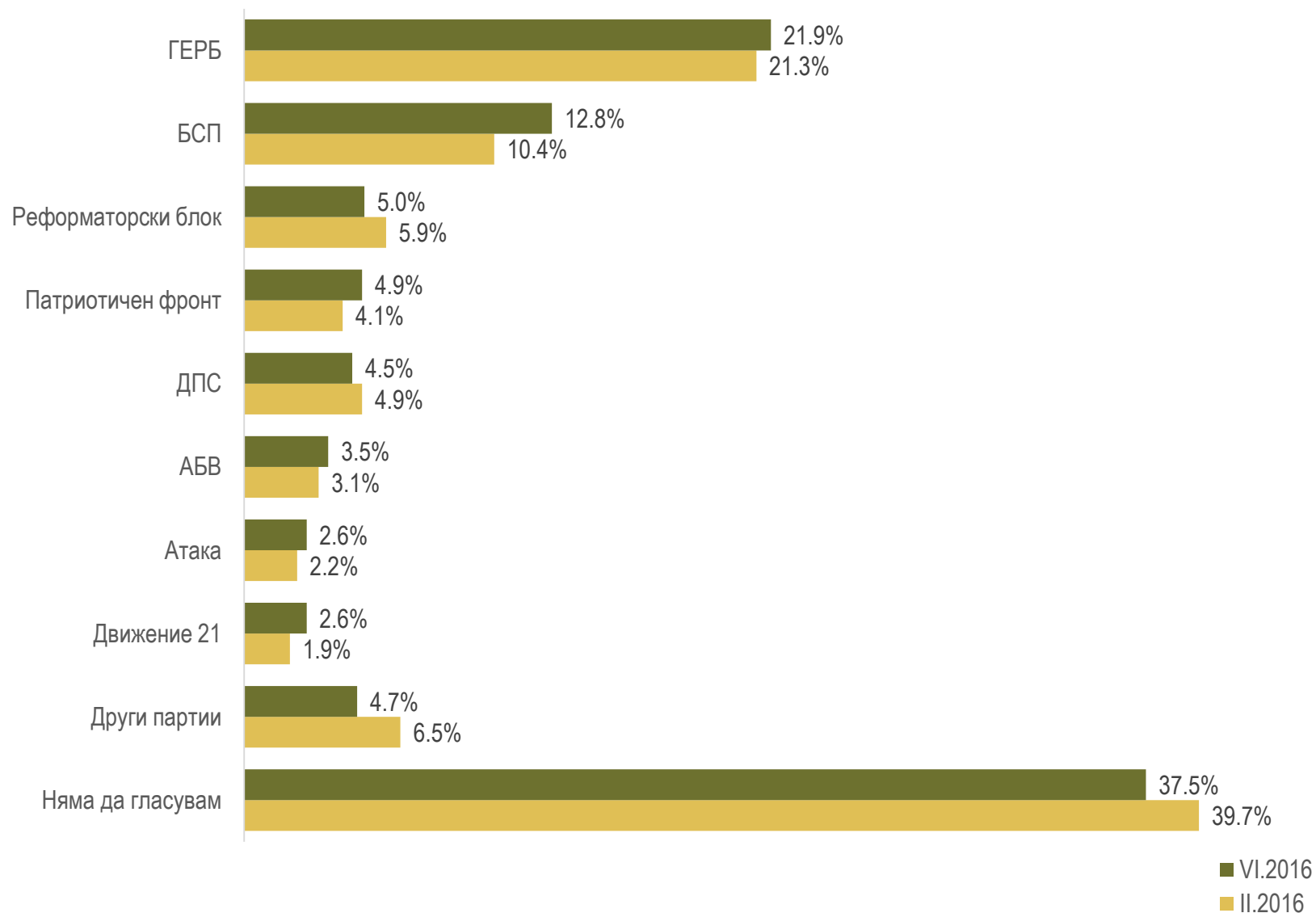
Вотът за ДПС също търпи, макар и слаба, динамика. За последните три месеца той намалява от 4.9% до 4.5%. Стойността е по-ниска от обичайно регистрираното в социологическите проучвания през последните години. Тя се дължи обаче по-скоро на разколебаване на потенциалните избиратели, на отказ да направят избор, отколкото на преминаване към конкурентна партия. Може да се каже, че избирателите на ДПС са в процес на „изчакване“. Следващите месеци ще покажат как ще се развият техните нагласи. Двата знака за привържениците на Движението фигури получават ниско одобрение: Ахмед Доган - 5% и Лютви Местан – 3.8%.

От политическа гледна точка, най-непосредствено предизвикателство пред партиите са предстоящите през есента президентски избори и евентуален референдум (или референдуми). Около 59% от анкетираният възнамеряват да гласуват във вота за президент. Около 40% от хората твърдят, че са чували и за двата референдума – и за този на Сл.Трифонов, и за този на В.Марешки. Рано е още да се говори за готовност за участие в тях, но те създават възможност за лансиране и усилване различни емоционални послания, които биха могли не толкова да променят изборните правила, колкото да разместят позициите в президентската битка и политическата картина.

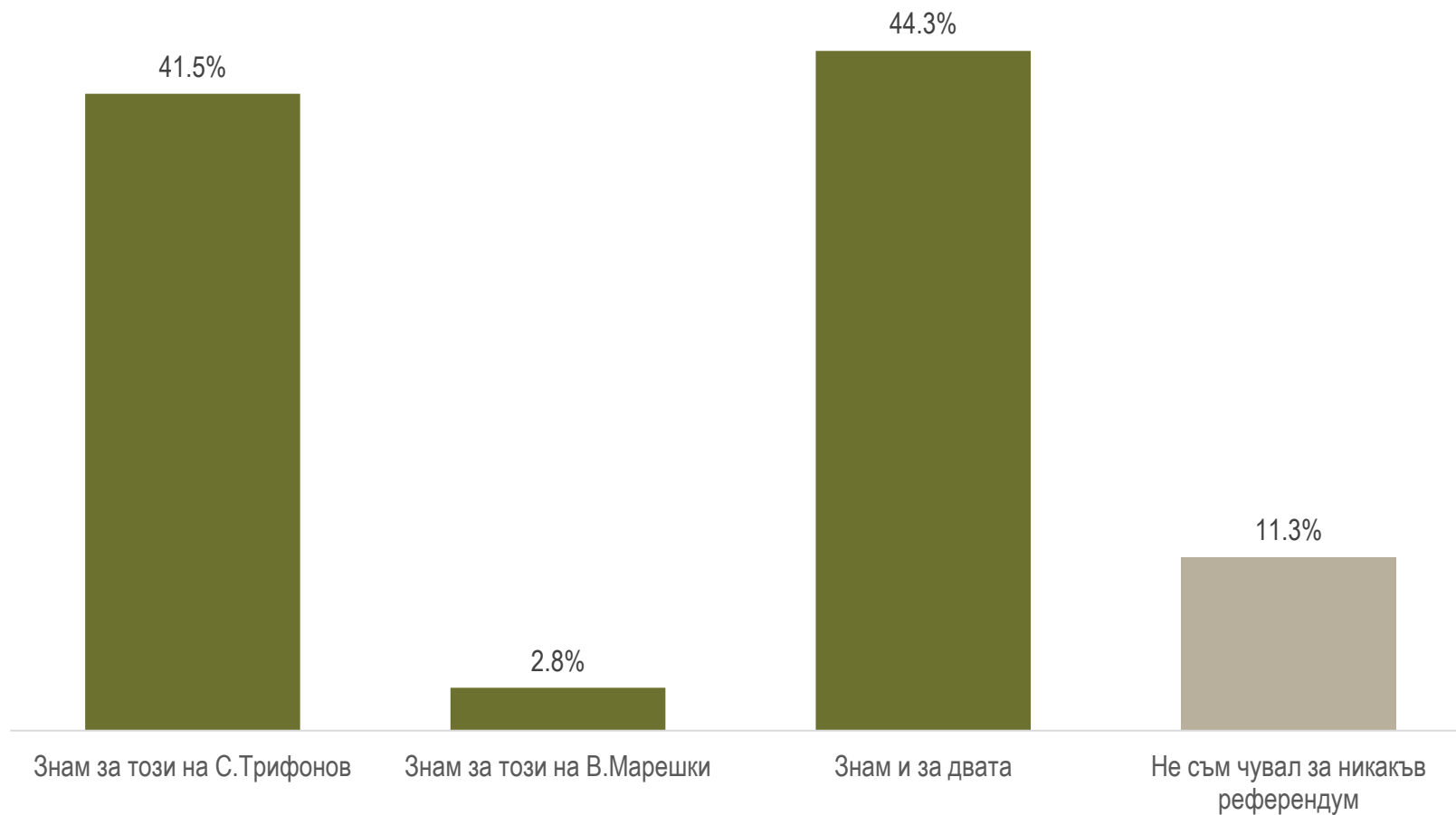
ДОВЕРИЕ В ПОЛИТИЦИ

Рейтинг на доверие	I.15	IV.15	VI.15	XI.15	II.16	VI.16
Бойко Борисов	32%	33.4%	33.2%	38.3%	33.4%	31.7%
Татяна Дончева	-	-	-	-	21.1%	20.8%
Георги Първанов	23%	20.2%	22.1%	23.2%	20.3%	20.4%
Корнелия Нинова	-	-	-	-	-	18.4%
Красимир Каракачанов	13%	16.3%	16.7%	18.9%	17.5%	18.3%
Валери Симеонов	11%	15.3%	15.9%	12.7%	12.3%	13.2%
Меглена Кунева	14%	14.3%	14.9%	15.5%	12.5%	9.5%
Радан Кънев	14%	14.8%	13.3%	11.8%	10.6%	8.5%
Николай Ненчев	8%	8.4%	7.2%	8.1%	7.0%	8.3%
Божидар Лукарски	8%	9.1%	8.3%	8.5%	6.3%	5.6%
Волен Сидеров	8%	9.4%	9.5%	4.8%	4.5%	4.2%
Ахмед Доган	-	-	-	-	4.5%	5.0%
Лютви Местан	7%	6.3%	6.9%	6.5%	2.8%	3.8%

ЕЛЕКТОРАЛНИ НАГЛАСИ ЗА ПАРЛАМЕНТАРЕН ВОТ

**ЗНАЕТЕ ЛИ, ЧЕ ЗАЕДНО С ПРЕЗИДЕНТСКИТЕ ИЗБОРИ ПРЕЗ
ЕСЕНТА МОЖЕ ДА ИМА ДВА РЕФЕРЕНДУМА –
НА СЛ. ТРИФОНОВ И НА В.МАРЕШКИ?**

Contact details:
Alpha Research
54, Iskar Str.
1000 Sofia, Bulgaria

Tel.: +359 2 983 60 56
Fax: +359 2 983 60 67

E-mail: headoffice@alpharesearch.bg
www.alpharesearch.bg